

A vagyonrendezési eljárásban az előkerült vagyontárgyból tulajdoni részesedést szerző személyeket nem lehet „pervesztes” feleknek tekinteni, ezért őket a az eljárásban felmerült, meg nem fizetett elsőfokú eljárási illeték megfizetésére, viselésére sem lehet kötelezni.

Alkalmazott jogszabályok: Ctv. 119.§ (2) bekezdése Pp. 78.§ (1) bekezdése , 6/1986. (VI. 26.) IM. Rendelet 13.§ (2) bekezdése és 14.§-a

Győri Ítéltábla Vpkf.II.25.030/2011/2. szám

A Veszprém Megyei Bíróság az É. Lakásépítő- és Fenntartó Szövetkezet felszámolását befejezettnek nyilvánította, s 1991. december 28. napján jogutód nélkül megszüntette. 2008. szeptember 19. napján a Veszprémi Körzeti Földhivatal értesítette az elsőfokú bíróságot, hogy a veszprémi 1290, 1299, 1301 és 1302 helyrajzi számú ingatlanok vonatkozásában a törölt cég tulajdonosként szerepel.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott végzésével a vagyonrendezési eljárást vagyonfelosztással befejezetté nyilvánította, és a vagyonrendező által benyújtott vagyonfelosztási javaslatnak megfelelően a törölt cég Veszprém belterületi 1290, 1299, 1301 és 1302 helyrajzi számú ingatlanjait a megjelölt tulajdoni arányban vagyonrendezés jogcímén a végzésben felsorolt magyar állampolgárságú természetes személyek tulajdonába adta. A vagyonrendező díját 125.000,- Ft-ban, a költségét 15.000,- Ft-ban állapította meg, felhívta a Veszprém Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalát, hogy a kérelmezők által letétbe helyezett 140.000,- Ft-ból a vagyonrendezőnek a díjat és a költséget utalja ki. Megkeresni rendelte a Veszprémi Körzeti Földhivatalt, hogy a törölt cég tulajdonában maradt ingatlanokra a tulajdont szerzők tulajdonjogát vezesse át.

Kötelezte továbbá a „tulajdont szerzőket”, hogy az államnak – felhívásra - személyenként 15.000,- Ft illetéket fizessenek meg. Határozatának indokolása szerint a vagyonrendező által készített vagyonfelosztási javaslatra észrevételt nem volt, ezért a Ctv. 124.§ (3) bekezdése alapján az értékesítés mellőzése mellett a vagyonfelosztási javaslatban foglaltak szerint a törölt cég tulajdonában maradt ingatlanokat a kérelmezők által meghatározott arányban a jogosultak közös tulajdonába adta. Az eljárási illetékre vonatkozó rendelkezése az Itv. 45.§ (3) bekezdésén alapult.

A végzés ellen dr. M.P. volt tag terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak részbeni megváltoztatásával, azt kérte, hogy a vagyonrendezési eljárásban tulajdonjogot szerzők egyetemlegesen kerüljenek kötelezésre a 15.000,- Ft eljárási illeték megfizetésére, a személyenkénti 15.000,- Ft összegű marasztalás helyett. Álláspontja szerint tévesen kötelezte az elsőfokú bíróság a tulajdont szerzőket személyenként 15.000,- Ft eljárási illeték megfizetésére, mert az Itv. 45.§ (3) bekezdése nem írja elő, hogy azt a vagyonrendezési eljárásban tulajdonjogot szerzők személyenként fizessék meg. Egy olyan vagyonrendezési eljárásról van szó, amelynek során többen szereznek ugyan tulajdonjogot, de az egyszer lefolytatott vagyonrendezési eljárást csak egyszer terheli eljárási illeték megfizetése. Amennyiben a jogalkotó a vagyonrendezési eljárás

keretében tulajdonjogot szerző személyeket külön eljárási illeték fizetésére kívánta volna kötelezni, akkor azt egyértelműen rögzítette volna az Itv-ben. Utalt arra, hogy a vagyonrendezési eljárás lefolytatására is a közhiteles nyilvántartást vezető szervezet bejelentésére került sor hivatalból, nem pedig a tulajdont szerzők kérelmére, ezért az az értelmezés sem zárható ki, hogy eljárási illeték az állam terhén marad.

A fellebbezésre észrevétel nem érkezett.

A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

Előrebocsátja az ítéletábla, hogy a fellebbezést annak korlátai között bírálta felül a Ctv. 119.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Pp.253.§ (3) bekezdése alapján, így a felülbírálat tárgyát kizárólag az elsőfokú végzésnek a vagyonrendezési eljárási illeték mértékével és viselésével kapcsolatos rendelkezések képezték.

A fellebbezés tartalmára figyelemmel az ítéletáblának kizárólag abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a hivatalból indult, és vagyonfelosztás eredményével zárult vagyonrendezési eljárásban milyen mértékű eljárási illetéket, és a „pernyertesség-pervesztesség” szabályaira figyelemmel kinek kell viselnie.

A konkrét esetben az eljárás a földhivatal bejelentése alapján indult, így a Ctv. 119.§ (5) bekezdésének kötelező szabálya alapján az elsőfokú bíróság hivatalból volt köteles elrendelni a vagyonrendezési eljárást, mivel a földhivatal, mint közhiteles nyilvántartást vezető szervezet értesítette, hogy az ingatlan-nyilvántartásában a törölt cég a Veszprémi belterületi 1290, 1299, 1301 és 1302 helyrajzi számú ingatlanok tulajdonosaként szerepel. Ebből adódóan az „eljárás kezdeményezésekor” nem került megfizetésre az eljárási illeték.

Az elsőfokú bíróság az Itv. 45.§ (3) bekezdésére alapján tévesen határozta meg a vagyonrendezési eljárás illetékének mértékét. E rendelkezés szerint a (4)-(7) bekezdésben nem említett egyéb cégbírósi eljárás illetéke 15.000,- Ft.

Bár a vagyonrendezési eljárás - a természetének céggel való szoros összefüggése miatt - a korábbi Cstv-beli szabályozás után a 2006. július 1. napján hatályba lépett cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) IX. fejezetében került elhelyezésre, azonban az eljárás lefolytatását a törvény változatlanul nem utalta cégbírósi „hatáskörbe”, és arra nem is a bírósági cégeljárás speciális szabályok vonatkoznak, hanem a Ctv. 119.§ (2) és (3) bekezdéséből kitűnően a törölt cég utolsó székhelye szerint illetékes megyei bíróság előtti önálló nemperes eljárásról van szó. Így annak eljárási illetékének mértékére sem a cégbírósi eljárások illetéke az irányadó.

Ugyanakkor a vagyonrendezési eljáráshoz, mint önálló nemperes eljáráshoz az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) tételes eljárási illetéket nem határoz meg. Így az illeték mértékét az Itv. 42.§ h) pontja határozza meg, amely szerint egyéb nemperes eljárásokban - a közigazgatási nemperes eljárás kivételével - az eljárás tárgya értékének 3%-a, de legalább 5.000,- forint, legfeljebb 150.000,- forint. Az Itv.

42.§ (1) bekezdése azonban visszautal az Itv. 39-41. §-iban meghatározott illetékalapra.

A vagyonrendezési eljárás célja a cég törlése után előkerült „gazdátlan” vagyontárgy jogi sorsának rendezése. Ezért az eljárás tárgyának értéke nem állapítható meg, amelynek következtében az eljárás illetékalapjának megállapítása során az Itv. 39. § (3) bekezdésének előírásait kell alkalmazni (BDT.2005.1211).

A jelen ügyben pedig az eljárás megindításakor hatályos Itv. 39.§ (3) bekezdés b) pontja értelmében, a megyei bíróság előtt indult nemperes eljárásban - a meg nem határozható perérték miatt - az illeték számításának alapja 175.000,- Ft, a lerovandó illeték összege így az Itv. 42.§ h) pontja értelmében e 175.000,- Ft 3%-a, azaz 5.250,- Ft.

Ezen eljárási illeték megfizetésének a kötelezettsége pedig csak egyszer áll fenn, hiszen egy vagyonrendezési eljárásról van szó, egy eljárás keretében került sor a jogutód nélkül megszűnt cég előkerült vagyontárgyainak jogi sorsának rendezésére, függetlenül attól, hogy arra hányan tartanak igényt, és abból ténylegesen kik részesülnek az eljárást befejező határozat szerint. Nincs ezért jogi alapja az egyszer megfizetendő eljárási illeték teljes összegét valamennyi, a vagyomból részesülőre külön-külön és teljes összegben kiterhelni, azt csupán egyszer kell 5.250,- Ft összegben megfizetni.

Az Itv. 74.§ (3) bekezdése szerint az eljárás kezdeményezésekor meg nem fizetett illeték viselésére és megfizetésével kapcsolatos bírósági intézkedésekre a költségmentességről szóló jogszabályok rendelkezései az irányadóak. A 6/1986. (VI. 26.) IM. Rendelet 13.§ (2) bekezdése értelmében a meg nem fizetett illeték megfizetésére a feleket kell kötelezni abban az arányban, amelyben a perköltség viselésére is kötelesek lennének, míg a 14.§ úgy rendelkezik, hogy a 13.§ szerint meg nem térülő költséget az állam viseli.

A Pp. 78.§ (1) bekezdése szerint pedig a pernyertes fél költségeinek a megfizetésére a pervesztes felet kell kötelezni.

A Ctv-hez fűzött miniszteri indokolásból kitűnően a vagyonrendezési eljárás szabályozását az a fontos állami érdek indukálta, hogy a törölt cég tulajdonában álló vagyon jogi sorsa ne maradjon rendezetlen. A konkrét vagyonrendezési eljárásban az előkerült vagyontárgyból tulajdoni részesedést szerző személyeket az ítéltábla álláspontja szerint nem lehet „pervesztes” feleknek tekinteni. Ezért őket a Ctv. 119.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése és az IM. Rendelet 13.§ (2) bekezdése szerint az eljárásban felmerült, meg nem fizetett elsőfokú eljárási illeték megfizetésére, viselésére sem lehet kötelezni, hanem azt az IM. Rendelet 14.§-ának megfelelően - a 13.§ szerint meg nem térülő költségként - az állam viseli.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú végzés fellebbezett részét a Ctv. 119.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta a rendelkező részben foglaltak szerint.